

Folketingets Europaudvalg
Christiansborg
1240 København K

Ministeren

Dato
26. juni 2023

J nr. 2023-3511

Folketingets Europaudvalg har i brev af 20. juni 2023 stillet mig følgende spørgsmål 1 ad KOM(2023) 0148, som jeg hermed skal besvare. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Theresa Scavenius (ALT).

Spørgsmål 1

I forlængelse af drøftelserne på mødet i Europaudvalget den 14. juni 2023 bedes ministeren sende et notat med overblik over forskellige muligheder for forretnings- og indtjeningsmodeller i forbindelse med udbygning af vedvarende energi.

Svar

Der kan anvendes forskellige modeller for forretnings- og indtjeningsmodeller i forbindelse med udbygning af vedvarende energi. Nedenfor beskrives en række modeller, der bl.a. har været undersøgt i forbindelse med havvindsaftalen. Listen kan dog ikke anses for udtømmende.

- *Koncessionsbetaling*, som indebærer en fast periodisk betaling for retten til at anvende havarealet.
- *Statsligt medejerskab*, der sikrer, at staten – ud over den eksisterende beskatning – kan få del i de faktiske realiserede gevinster fra de danske havarealer.
- *Fast betaling pr kWh*, hvor en fast betaling kobles op på produktionen.
- *Omvendt 1-sidet CfD*, hvor der bydes en afregningspris, hvormed staten modtager betaling, når elprisen overstiger den budte afregningspris, men ikke modtager betaling, når prisen er under afregningsprisen (afregnes ift. målt produktion og observeret elspotpris i markedet).
- *Indtægtsdeling*, hvor staten får del i salget via en andel af indtægten (afregnes ift. målt produktion og observeret elspotpris i markedet).
- *2-sidet CfD*, hvor der bydes en afregningspris, hvormed staten modtager betaling, når elprisen overstiger den budte afregningspris og skal betale byder, når prisen er under afregningsprisen (afregnes ift. målt produktion og observeret elspotpris i markedet). En 2-sidet CfD kan både resultere i netto-støtte eller netto-indtægt til staten.

Koncessionsbetaling

En model med koncessionsbetaling indebærer, at deltagerne i udbuddene konkurrerer om at tilbyde den højeste faste, årlige betaling over f.eks. en havvindparks levetid. Betalingen er uafhængig af elproduktionen og elprisen. Vinderen med det højeste

Klima-, Energi- og
Forsyningsministeriet

Holmens Kanal 20
1060 København K

T: +45 3392 2800
E: kefm@kefm.dk

www.kefm.dk

Side 1/4

bud tildeles koncession for det givne areal, som udbydes, dvs. vinderen opnår brugsret til arealet. Modellen er forholdsvis simpel og er også anvendt i andre lande og brancher.

En fast koncessionsbetaling er ikke koblet til elspotprisen eller produktion og bør derfor ikke påvirke producentens incitament ift., hvordan parken udformes. Modellen vil spille godt sammen med nye mulige forretningsmodeller i fremtiden, f.eks. PtX-produktion eller produktion, der i høj grad er dækket med PPA'er (power purchase agreements), herunder fastprisaftaler. Modellen indebærer ikke risikoafdækning, hvorfor producenten bærer den samlede risiko ved investeringen.

Statsligt medejerskab

En model, der involverer statsligt medejerskab, kan sikre, at samfundet ud over den eksisterende beskatning kan få del i de faktiske realiserede gevinster fra f.eks. de danske havarealer i det tilfælde, at projekterne bliver mere rentable end forventet, og dermed at opstillerne senere realiserer en højere gevinst, end hvad de lagde til grund med i deres bud. Et medejerskab kan også sikre staten mere indsigt i f.eks. havvindsaktiviteter.

Et statsligt medejerskab kan designes på flere måder. I havvindsaftalen er det valgt, at staten indtræder via et statsligt holdingselskab (A/S) som medejer af VE-projekterne ved at indskyde egenkapital, der sikrer staten en given ejerandel. Holdingselskabet skal i dette tilfælde agere ud fra kommercielle interesser mhp. at sikre, at staten deltager på markedsmæssige vilkår. Den valgte model sikrer den økonomiske værdi af statens investering gennem rettigheder, som følger af bl.a. selskabsloven.

Fast betaling pr. kWh

Ved en betaling pr. mængde strøm produceret (kWh) byder budgiverne på en øre/kWh-betaling, hvor højeste betaling pr. enhed produceret vinder udbuddet. Da produktionen kan være forskellig mellem budgivere er det ikke sikkert, at den største betaling pr. enhed produktion også medfører den største totale betaling til staten. Modellen medfører ligesom koncessionsbetaling en vis budgetsikkerhed, da betalingerne svinger med produktionen, mens der modsat fås lidt større risikoafdækning.

Indtægtsdeling

Ved en indtægtsdelingsmodel konkurreres på en fast andel af indtægten fra el-salget. Betalingen til staten i denne model skal for at overholde udbudsretten afgøres ved mængde af produceret el, ganget med gældende elspotpris, ganget med den valgte andel til staten over den fastsatte kapacitet. Modellen kan give mindre budgetsikkerhed for staten pga. udsving i elprisen. Omvendt kan modellen give staten mulighed for at få en højere indtægt, når elprisen er høj og tilbyder en risikoafdækning til opstiller.

Omvendt 1-sidet CfD (indtægtsloft)

I en omvendt 1-sidet CfD (contract for difference) bydes på en maksimal afregningspris. Er elprisen over denne budpris betales differencen til staten, og omvendt beholder opstiller hele indtægten, når elprisen er under budprisen. Modellen kan derfor betragtes som en form for et indtægtsloft, hvor producenten betaler til staten, når indtægten er over loftet. Modellen ligner skatten på overnormal profit i energisektoren. Elprisisikoen deles til en vis grad mellem producenten og staten.

Ved modellen modtager producenten al indtægt, så længe elprisen er under budprisen, mens staten kun modtager indtægt, når der er en høj indtægt for producenten. Det kan betyde svingende indtægter for staten, som kan være svært at budgettere med. Til gengæld betyder modellen, at staten får del i evt. uforudsete indtægter som følge af højere elpriser.

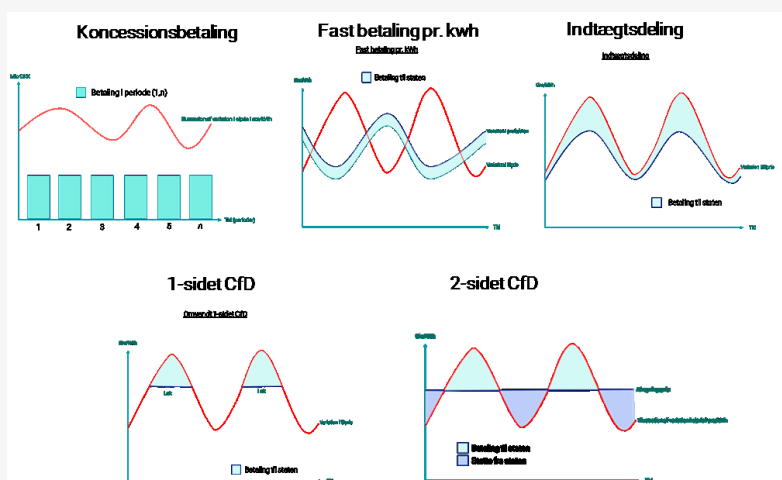
2-sidet CfD

En 2-sidet CfD kan både resultere i netto-støtte eller netto-indtægt til staten, og kan således fungere som både støtte- og indbetalingsmodel. En sådan model vil, i tråd med 1-sidet CfD indebære, at staten vil opnå del i alle indtægter over en fast afregningspris. Dog vil staten også skulle yde støtte, når elprisen ligger under afregningsprisen. Med 2-sidet CfD tilbyder staten risikoafdækning i højere grad end ved de øvrige modeller og vil derfor til en vis grad kunne erstatte andre instrumenter på markedet for risikoafdækning via eksempelvis fastprisaftaler. Samtidig betyder modellen, at staten vil få hele overskuddet, hvis elprisen udvikler sig mere gunstigt end forventet, og modsat vil betale opstiller, hvis elprisen udvikler sig mindre gunstigt end forventet. Modellen vurderes i udgangspunktet at reducere både behovet og muligheden for at indgå PPA'er, da afregningen til staten er koblet til spotprisen.

Modellerne er illustreret i figur 1

Figur 1

Illustration af modellerne (ikke baseret på faktiske data)

Kilde: Energistyrelsen

Med venlig hilsen

Lars Aagaard